AVİM Yorum • No: 2026 / 84 • Eylül 2026

AKDAMAR AYİNİNİN YARATTIĞI OLUMLU ORTAMIN SİYASİ AMAÇLARLA KÖTÜYE KULLANILMASI

AVİM

Van Gölündeki Akdamar Adasında bulunan Surp (Kutsal) Haç Kilisesi, hem Ermeni halkı hem de Türkiye için tarihi ve kültürel açıdan büyük öneme sahiptir. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından restore edilen kilise, 2007 yılında müze olarak halka açılmış ve 2010 yılında ise ibadete uygun hale getirilmiştir. Bu yılki Akdamar ayini 6 Eylül Pazar günü yapılacak ve gelenek gereği İstanbul Ermeni Patrikhanesi Patriği II. Sahag Maşalyan tarafından yönetilecektir.[1] Akdamar Adasında düzenlenen yıllık ayinler, Türkiye ve yurt dışından çok sayıda insanı bir araya getirmekte ve Türkiye çatısı altında farklı inançlara sahip insanların kardeşçe bir arada yaşamasını simgelemektedir.

Basında yer alan haberlere göre yıllık ayin töreninde[2] görev alacaklar arasında (Eçmiadzin Katolikosluğuna bağlı olan) Kuzey Amerika Ermeni (Apostolik) Kilisesinin Doğu Piskoposluğunun (Diakosluk) Başpiskoposu Mesrop Parsamyan da bulunmaktadır. Şu anda Türkiyede bulunan Parsamyan, Akdamara ve Türkiye genelinde Ermeniler için tarihi ve kültürel öneme sahip diğer yerlere seyahat edecek olan piskoposluk mensubu bir hacı grubuna önderlik etmektedir.[3] Parsamyanın Türkiyeye yaptığı hac ziyareti ve Akdamar ayinine katılımı kendi içinde herhangi bir sorun teşkil etmemektedir. Bunun aksine, Parsamyanın 2 Eylülde İstanbulda Hristiyan dayanışması bahanesiyle Fener Rum Patriği Bartholomeos ile bir araya gelme kararı ise sorun teşkil etmektedir. Parsamyan, sosyal medya sayfasında toplantıyla ilgili şu açıklamaları paylaşmıştır:[4]

> Bugün, İstanbuldaki Ekümenik Patrikhanesini ziyaret etme ve Konstantinopolis Ekümenik Patriği I. Bartholomeos Ulu Hazretleri ile bir araya gelme şerefine nail oldum.
>
> Samimi sohbetimiz boyunca onun sadık hizmetine, Hristiyan birliğine olan bağlılığına ve barışın, diyaloğun ve Tanrının yarattıklarına özen gösterilmesinin teşvik edilmesi için gösterdiği yorulmak bilmez çabalarına derin saygı ve şükranlarımı dile getirdim. Görüşmemiz, kadim Kiliselerimiz arasında var olan kalıcı dostluğu ve kardeşliği yansımıştır.
>
> [...]
>
> Tanrı ona güç versin ve hizmeti boyunca verimli yıllar yaşatsın. Kiliselerimiz arasındaki bağları da derinleştirsin ki, birlikte İsa Mesihin birliği ve barışına şahitlik etmeye devam edebilelim.

Dolayısıyla; hac ziyareti için Türkiyeye gelen orta düzey bir Ermeni kilise yetkilisi olarak Parsamyan, ayrı bir kilisenin en üst düzey yetkilisiyle görüşmek için büyük çaba sarf etmiştir. Parsamyan, Bartholomeos'un siyasi hırsları nedeniyle 1923 Lozan Barış Antlaşmasının lafzının ve ruhunun kurduğu düzeni defalarca ve pervasızca ihlal ettiğinin[5] ve bu nedenle kendisini tartışmalı bir konuma soktuğunun şüphesiz farkındadır.

Kilise yetkililerinin, siyasi hırsları uğruna Türkiyenin misafirperverliğini ve nezaketini kötüye kullanma eğilimini sürdürmekte ısrar etmelerinin birtakım sonuçlar doğurması şaşırtıcı olmayacaktır.

**Resim: 2 Eylül 2026da İstanbulda Piskopos Mesrop Parsamyan (solda) ile Fener Rum Patriği Bartholomeos (orta) arasında gerçekleşen görüşme - Kaynak: Facebook*

[1] Mass to be held at Akhtamar this Sunday, *Agos*, 3 Eylül 2026, https://www.agos.com.tr/tr/haber/mass-to-be-held-at-akhtamar-this-sunday-41727

[2] Դէպի Վան՝ Աղթամար Տարեկան Աւանդական Ուխտագնացութիւնը՝ Այս Շաբաթավերջին, *HyeTert*, 31 Ağustos 2026, https://hyetert.org/2026/08/31/դէպի-վան՝-աղթամար-տարեկան-աւանդական-ո/

[3] Retrace Your Armenian Roots: Join the Dioceses Pilgrimage to Akhtamar, *Eastern Diocese of the Armenian Church of America*, 1 Mayıs 2026, https://armenianchurch.us/retrace-your-armenian-roots-join-the-dioceses-pilgrimage-to-akhtamar/

[4] Mesrop Parsamyanın *Facebook* paylaşımı, 2 Eylül 2026, https://www.facebook.com/MesropParsamyan/posts/today-i-had-the-great-blessing-of-visiting-the-ecumenical-patriarchate-in-istanb/2852668291755575/

[5] Mehmet Oğuzhan Tulun, Fener Rum Patrikhanesinin Siyasileştirilmesinin Zararlı Etkileri, *Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM)*, Analiz No.: 2025 / 36, 18 Eylül 2025, https://avim.org.tr/tr/Analiz/FENER-RUM-PATRIKHANESININ-SIYASILESTIRILMESININ-ZARARLI-ETKILERI ; Mehmet Oğuzhan Tulun, Papa XIV. Leonun Kasım 2025 Türkiye Ziyareti: Ruhani Bir Yolculuk Bağlamında Ekümenizmi İlerletme Çabası, *Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM)*, Analiz No.: 2026 / 11, 24 Şubat 2026, https://avim.org.tr/tr/Analiz/PAPA-XIV-LEO-NUN-KASIM-2025-TURKIYE-ZIYARETI-RUHANI-BIR-YOLCULUK-BAGLAMINDA-EKUMENIZMI-ILERLETME-CABASI

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: AVİM, . 2026. "AKDAMAR AYİNİNİN YARATTIĞI OLUMLU ORTAMIN SİYASİ AMAÇLARLA KÖTÜYE KULLANILMASI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2026 / 84. Eylül 04. Erişim Ekim 30, 2026. https://avimbulten.org/public/tr/Yorum/AKDAMAR-AYININ-YARATTIGI-OLUMLU-ORTAMIN-SIYASI-AMACLARLA-KOTUYE-KULLANILMASI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır